KUN MAVZULARI

*Qozoğiston–Özbekiston çegarasida nega yuk maşinalari tirbandlikda qoldi?

Noyabr 23, 2026

Qozoğiston va Özbekiston çegarasida yuk maşinalari navbati yuzaga kelganini Eronning Etemad Online naşri xabar qildi. Taxminlarga köra, bu maşinalar Xitoy xomaşyosini Markaziy Osiyo mamlakatlari orqali Eronga olib ketayotgan bülgan.

Naşr ma'lumotiga köra, Xitoydan yölga çiqqan minglab Eron yuk maşinasi çegaradagi tirbandlikda qolgan. AQŞ va Isroilning Eronga qarşi harbiy harakatlari bilan bağliq dengiz blokadasi fonida yuklar quruqlikdagi yöllarga yönaltirilgan bölişi mumkin. Bu yöllar yuklarni dengiz orqali taşimay, Markaziy Osiyo orqali Eronga yetkaziş imkonini beradi.

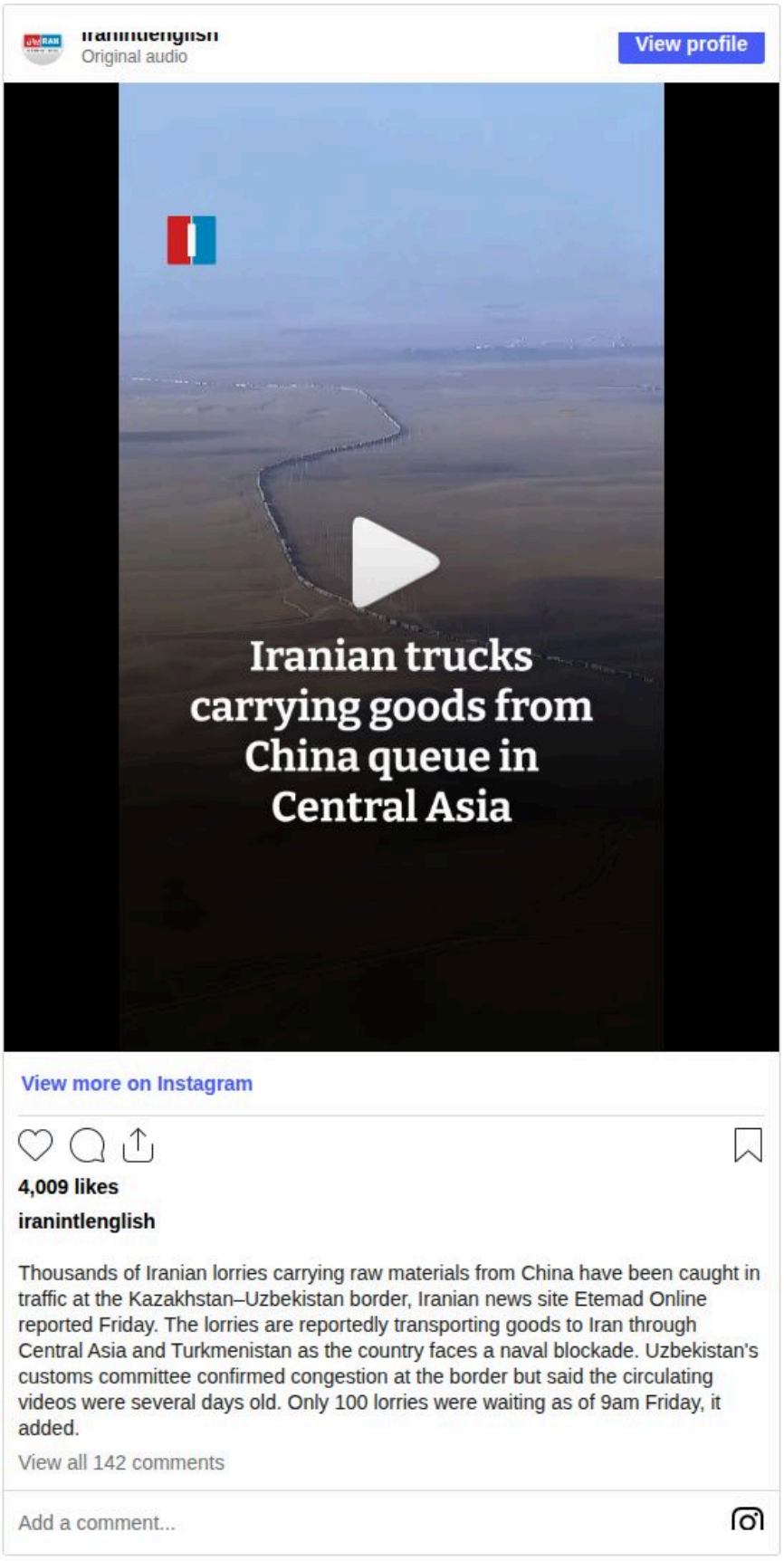

Özbekiston Bojxona qömitasi çegarada navbat yuzaga kelganini tasdiqladi. Qömita internetda tarqalgan, yuk maşinalarining uzun navbati aks etgan videolar bir neça kun oldin olinganini bildirdi.

Qozoğistonning Turkiston viloyati Davlat daromadlari departamenti ma’lumotiga köra, 20-noyabr kuni ertalab soat 9:00 da "Bauirjan Qonisbayev" ötkaziş punktida 100 ta yuk

maşinasi çegaradan ötişni kutgan. Bu punkt va uning qarşisidagi Özbekistonning "Yallama" posti orqali har kuni 1 500 dan ortiq yuk maşinasi ötadi. Departament bunday navbatni odatiy hol deb baholadi.

Eron atrofidagi vaziyat yuk yönalişlarini qanday özgartirmoqda?

Qozoğiston rasmiylari Eron atrofidagi vaziyat Markaziy Osiyo orqali yuk taşuvlariga ta’sir qilayotganini bildirmoqda. Qozoğiston Davlat daromadlari qömitasiga tayangan Kun.uz xabariga köra, Eron atrofidagi siyosiy va iqtisodiy vaziyat hamda an’anaviy savdo yöllaridagi çeklovlar sabab xalqaro yuk taşuvçilar avtomobil transportidan köproq foydalana boşlagan.

Erondan çiqayotgan yuklarning bir qismi endi Turkmaniston, Özbekiston va Qozoğiston orqali ötadigan janubiy yöldan taşilmoqda. Bu çegara punktlaridagi yuklamani oşirgan.

Xitoy tovarlari Markaziy Osiyo orqali Eronga taşilayotgani taxmin qilinmoqda. Qozoğiston rasmiylari Erondan Markaziy Osiyo orqali Qozoğiston, Yevrosiyo iqtisodiy ittifoqi mamlakatlari va boşqa davlatlarga yuk taşuvlari köpayganini ham qayd etgan.

Rasmiy idoralar çegarada töplangan yuk maşinalarining qança qismi Eronga yuk olib ketiş bilan boğliq ekanini ma’lum qilmagan.

Çegaradan ötadigan transport soni nega oşmoqda?

Qozoğiston rasmiylari tirbandlik sabablaridan biri sifatida xalqaro taşuvlar hajmi oşganini ham körsatmoqda.

Qozoğiston Davlat daromadlari qömitasi ma’lumotiga köra, 2026-yilning dastlabki ön oyida Özbekiston bilan çegaradan ötgan avtomobillar soni 16,2 foizga oşib, qariyb 742 mingtaga yetgan. Şu davrda "Bauirjan Qonisbayev" punktidan 321 mingta avtomobil ötgan. Bu ötgan yilning mos davriga nisbatan 21 foiz köp.

Tirbandlik sabablaridan yana biri sifatida CarGoRuqsat elektron navbat tizimi tilga olinmoqda. Ayrim yuk taşuvçilar oldindan navbat olmasdan çegaraga keladi. Ular ötkaziş punktining özida röyxatdan ötib, belgilangan vaqtni kutişga majbur böladi.

Noyabr boşida haydovçilar navbat 25 kilometrga çözilgani, çegaradan ötiş uçun esa üç sutkagaça kutişga töğri kelayotganini aytgan. Kazinform xabariga köra, 13-noyabr kuni "Bauirjan Qonisbayev" punkti oldidagi yuk maşinalari navbati 40 kilometrga çözilgan.

Özbekiston Bojxona qömitasi ham ikki mamlakat örtasida yuk taşuvlari sezilarli darajada köpayganini qayd etgan. 2021-yilda Qozoğiston va Özbekiston örtasidagi çegara

punktlaridan bir sutkada örtaça 1 165 ta yuk maşinasi ötgan bölsa, 2026-yil noyabriga kelib bu körsatkiç 3 130 taga yetgan. Bu 2,7 baravar köp.

Qömita tranzit yuklar hajmi oşganini, jumladan, Qozoğistonning Xitoy bilan çegarasidagi "Xorgos" ötkaziş punkti sutkasiga 24 soat işlaşga ötgani bilan izohlamoqda. Bu Xitoy tovarlarini olib kirişni tezlaştirgan hamda Özbekiston orqali Turkmaniston, Tojikiston va boşqa mamlakatlarga taşilayotgan yuklar hajmini oşirgan.

"Yangi navbatlar yuzaga kelişining oldini oliş uçun Qozoğiston va Özbekiston bojxona xizmatlari muntazam axborot almaşib turibdi", dedi qömita.

Dengiz blokadasi fonida quruqlikdagi yuk yöllari

Dengiz orqali yuk taşiş çeklangan bir paytda qöşni mamlakatlardan ötadigan quruqlik yöllarining Eron uçun ahamiyati ortmoqda. Eron hukumati mintaqadagi avtomobil yöllari va transport koridorlaridan foydalanib, import va eksportni saqlab qolişga intilmoqda.

Noyabr oyida Eron iqtisodiyot vaziri Sayyid Ali Madanizoda dengiz blokadasi sabab taşqi savdo yuklarining katta qismi mamlakatning şimoliy, şarqiy va ğarbiy quruqlik çegaralari hamda Kaspiy yönalişiga burilganini aytdi.

Vazirga köra, bu Eron taşqi savdosidagi pasayişni 35 foizdan 20 foizga tushiriş imkonini bergan. U yuk yönalişlari özgargaç, tovarlarni tezroq rasmiylaştiriş uçun bojxona tartiblariga özgartiriş kiritilganini ham bildirdi.

Markaziy Osiyo Eronni Xitoy va boşqa savdo hamkorlari bilan boğlaydigan tranzit yönalişlaridan biriga aylanmoqda.

Ozodlik radiosi © 2026 RFE/RL, Inc. | Barça huquqlar himoyalangan.